6 2025ལོའི་ཟླ་7ཚེས་30 མཐའ་སྲུང་བོད་བརྟན། ཇུས་འགོད་པ།ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན།

རྩོམ་སྒྲིག་པ། བསོད་ནམས་ཆོས་སྒྲོན།

ཉེ་ཆར།གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་འབྲོང་པ་རྫོང་རིན་ཐོར་་་་
ཤང་ཁང་དམར་གྲོང་ཚོའི་ཚོགས་ཆུང་གཉིས་པའི་མང་ཚོགས་་
ཀྱི་འཐུས་མིས“བརྩེ་སེམས་ཟབ་མོས་དམངས་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་་་་
སེལ།མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ལྟར་བརྩེ”ཞེས་་་་
པའི་གོས་དར་གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་ལེགས་རྩེ་རྒྱལ་མཚམས་་་་་་་་་
འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་མཚམས་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་སུ་སྤྲད་ནས་་
ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱིས་དམངས་ཀྱི་སེམས་ཁྲལ་སེལ་བ་་་་་་་་་
དང་། མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་སྲ་བརྟན།མཐའ་མཚམས་བདེ་་
འཇགས་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང་།བཅའ་སྡོད་ཁུལ་གྱི་དཔལ་་་་་་
འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་
བསྒྲུབས་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་རེད།
དུས་ཡུན་རིང་པོར་ལེགས་རྩེ་མཐའ་མཚམས་འཛུལ་་་་་་
སྒྲོལ་མཐའ་སྲུང་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་་་་་་
གསུམ་དུ་མི་དམངས་ལྟེ་བར་འཛིན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་
བློ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་་་་་་
བའི་ལས་དོན་དེ་འགོ་འཛུགས་ས་དང་དོན་ལ་བབས་སར་་་་་་་་
བརྩིས་པ་དང་འབྲེལ།“འགལ་བའི་ཉེན་ཁ་སེལ་བ་དང་སྤྱི་་་་་
ཚོགས་བརྟན་ལྷིང་སྲུང་སྐྱོང”གི་ཆེད་དོན་བྱ་སྤྱོད་དང“ངས་་་་་
མང་ཚོགས་ལ་བྱ་བ་དངོས་སྒྲུབ་པ”དང“ཉེན་རྟོག་པ་ཁྲི་བརྒྱ་་་
ཁྱིམ་ཚང་ཁྲི་སྟོང་ལ་སྐྱོད་པ”སོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོར་དམིགས་ནས་་
འཚམས་འདྲི་བྱེད་པ་དང་།སྙིང་གཏམ་གླེང་བ།བསམ་་་་་་་་་
འཆར་བསྡུ་ལེན།འགལ་བ་སེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ཐོག་
ནས་བཅའ་སྡོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་འདུན་པ་དང་།འཚོ་བའི་་་་་་་་
དགོས་མཁོ།དཀའ་ངལ་དངོས་བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་་་་་་་་
ཤེས་རྟོགས་བྱས་པ་རེད།གནས་གཏན་འཁེལ་གྱི་རོགས་རམ་་
ལམ་སྲོལ་བཙུགས་པ་དང་ཉེན་ཁ་བསལ་ནས་གང་ཐུབ་ཅི་་་་་་་་
ཐུབ་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲལ་མཁོ་དང་།དཀའ་ངལ།
སེམས་ཁྲལ།རེ་སྒུག་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འགལ་བ་རྩོད་
གཞི་སྣ་ཚོགས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད།

ལེགས་རྩེ་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་མཚམས་་་་་་་
ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱིས་དམངས་ཕན་གྱི་ཆུ་ལེན་ས་དང་།
མྱུར་སྐྱེལ་ས་ཚིགས།འཁྲུ་ཁང་།གློག་བརྙན་ཁང་།སྐྲ་་་་་་་་་་་་
བཞར་ཁང་། ལུས་སྦྱོང་ཁང་སོགས་དམངས་ཕན་ཞབས་ཞུའི་་
སྒྲིག་བཀོད་རབ་དང་རིམ་པ་བཙུགས་ཤིང་མཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་་་་་
བཏང་སྟེ་བཅའ་སྡོད་མང་ཚོགས་ལ་རིན་མི་དགོས་པར་འཚོ་་་་་
བའི་ཞབས་ཞུ་མཁོ་འདོན་དང་བཅའ་སྡོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་
བའི་དགོས་མཁོ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བསམ་པའི་རིག་་་་་་
གནས་ཀྱི་འཚོ་བའི་དགོས་མཁོ་བསྐངས་ཡོད།ད་དུང་འོས་་་་་་
འགན་སྨན་བཅོས་དང་།བཅའ་ཁྲིམས་བློ་འདྲི།ལག་ཁྱེར་་་་་་
པར་རྒྱག་པ་སོགས་བྱེད་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དམངས་ཕན་་་་་་་་་
ཞབས་ཞུའི་བྱེད་སྒོ་བརྒྱུད་མཐའ་མཚམས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་་་་་་
མང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་།“མི་རིགས་་་་་་་་
མཐུན་སྒྲིལ་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་ལྟར་གྱི་བརྩེ་བའི”རྣམ་པ་ཟབ་མོ་་
བཏོད་པ་མ་ཟད།བཅའ་སྡོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་།
སྐྱིད་སྣང་།བདེ་འཇགས་ཚོར་སྣང་བཅས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་་་་་་་་
འགག་སྒོའི་མཐའ་མཚམས་དར་རྒྱས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་་་་་་་་་་
ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་ཐེབས་ཡོད།
ས་ཚིགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚན་ཁག་གིས་གོས་དར་དེ་ཉིད་་་
གཟི་བརྗིད་ཁང་གི་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་སར་བཀལ།ས་་་་་་
ཚིགས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་དང་ཀྲན་ཀྲང་ཝང་ཙི་ལེང་གིས་་་་་་་
གཟའ་འཁོར་གྱི་སྤེལ་རེས་ཚོགས་འདུའི་ཐོག“གོས་དར་་་་་་་་་
འདིས་ང་ཚོས་མུ་མཐུད་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བསྒྲུབ་རྒྱུར་་་་་
སྐུལ་ལྕག་བྱེད་བཞིན་ཡོད།ང་ཚོས་མང་ཚོགས་ལ་འཐུང་ཆུ་་་་་
ཏུན་300ལྷག་ཙམ་སྐྱེལ་རོགས་བྱེད་སྐབས་དང་སློབ་ཆུང་སློབ་
མས་དཔེ་ཁུག་གསར་པ་ཁུར་ནས་དགའ་སྤྲོ་ཆེན་པོས་སློབ་་་་་་་་
གྲྭར་སྐྱོད་པ་མཐོང་སྐབས།ང་ཚོ་ཚང་མས‘མི་དམངས་སྤྱི་་་་་་
བདེས་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ’ཞེས་པ་དེ་ནམ་ཡང་འབོད་ཚིག་་
ཅིག་མིན་པ་ཤེས་ཐུབ”ཅེས་བཤད།ན་གཞོན་ཉེན་རྟོག་པ་་་་་་

ཚོས་གོས་དར་གྱི་འགྲམ་དུ་མཉམ་པར་བརྒྱབ་པ་དང་ཉེན་་་་་་་་
རྟོག་པ་གསར་པ་ཞུང་ཅི་ཆིང་གིས་ཟིན་བྲིས་དེབ་ཐོག“མཐའ་་
མཚམས་སུ་གངས་རི་དང་རྩྭ་ཐང་གི་མཛེས་ལྗོངས་འདུག་ལ།
ཉེན་རྟོག་པ་དང་མི་དམངས་རྣམས་མཐུན་སྒྲིལ་ལག་གདང་་་་་་
སྦྲེལ་ནས་མཉམ་དུ་བདེ་སྐྱིད་འཚོ་བ་གཏོད་པའི་རྣམ་པ་ཡང་་་་
འདུག”ཅེས་བྲིས་ཡོད།
གསར་འགོད་པས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར།ད་ལོ་ཚུན།
ལེགས་རྩེ་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་མཚམས་ཞིབ་་་་་་་་་་་
བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་500ལྷག་ཙམ་གྱི་སྐྲ་བཞར་་་་
བ་དང་། མང་ཚོགས་ལ་འཐུང་ཆུ་སྒམ་120སྤྲད་པར་ཏུན་་་་་་་
300ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ།བོད་སྐད་གློག་བརྙན་ཐེངས་20
བསྟན་པ། ཡག་ར་ཤང་སློབ་ཆུང་ལ་དཔེ་ཁུག་དང་ཡིག་ཆས་་་་
སོགས་ཁྱོན་200ལྷག་ཙམ་ཞལ་འདེབས་བརྒྱབ་ཡོད།སྔ་རྗེས་་
སུ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་ཡར་ཐོན་གྱི་་་་་་་་
དཔེ་སྟོན་ཚན་པ་ཁག་བཞི་པའི་ཞིབ་དཔྱད་རྩིས་ལེན་ཐུབ་པ་་་་
དང་། གུང་གཞོན་སྡེ་ཚོགས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཨུ་ཡོན་་་་་་་་
ལྷན་ཁང་གིས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་རིམ་པའི་དཔེ་སྟོན་རང་བཞིན་
གྱི“གཞོན་ནུའི་ཁྱིམ་ཚང”ལ་བདམས་ཡོད།
གོས་དར་གཅིག་ནི་གདེང་འཇོག་ཅིག་ཡིན་ལ།སྐུལ་་་་་
ལྕག་ཅིག་ཀྱང་ཡིན།ཝང་ཙི་ལེང་གིས་ལེགས་རྩེ་རྒྱལ་མཚམས་
འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་སྲུང་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱིས་གོས་དར་་་་་་
སྒུལ་ཤུགས་སུ་བྱས་ནས་མུ་མཐུད་དམངས་ཆེད་ཀྱི་ཐོག་མའི་་་་་
བསམ་འདུན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་།རང་འགུལ་ངང་་
བཅའ་སྡོད་མང་ཚོགས་ལ་བྱ་བ་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ།ལས་དོན་་་་
དངོས་སྒྲུབ་པ།དཀའ་ངལ་སེལ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་མཐའ་་་་་་་་་
མཚམས་མང་ཚོགས་ཕྱུག་འགྱུར་དང་།འགག་སྒོ་མཛེས་སྡུག་་
ལྡན་པ། མཐའ་མཚམས་བརྟན་ལྷིང་།མཐའ་སྲུང་སྲ་བརྟན་་
བཅས་ལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད་ཅེས་་་་་་་་་་
བཤད།

གཞིས་རྩེ་གྲོང་ཁྱེར་ལེགས་རྩེ་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་མཚམས་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱི་མི་དམངས་ཉེན་རྟོག་པས།

མང་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བར་བརྩིས་ནས་བསྒྲུབས་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་་་་་་་་
ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།དབྱར་དུས་
དྲོད་ཚད་རིམ་བཞིན་མཐོ་རུ་སོང་བ་དང་་་་་་་་་་
བསྟུན་ནས་མེ་སྐྱོན་གྱི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་་་་་
ཞིང་།དབྱར་དུས་ཀྱི་མེ་སྐྱོན་སྔོན་འགོག་ལས་་
དོན་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ཡག་པོ་བསྒྲུབས་ཏེ།
སྡེ་ཁུལ་ལས་དོན་པ་དང་སྡེ་ཁུལ་གྱི་གྲོང་མིའི་་་་་
མེ་ཟོན་བདེ་འཇགས་འདུ་ཤེས་དང་སྔོན་་་་་་་་་་་
འགོག་རང་སྐྱོབ་ནུས་པ་སྔར་བས་ཆེ་རུ་གཏོང་་
ཆེད།ཉིན་ཤས་རིང་།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི
“གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཕུབ་སྔོན།མེ་ཟོན་དྲིལ་་་་་་་་
བསྒྲགས་སློབ་གསོའི”འཆད་ཁྲིད་ཚོགས་པས
(ཡན་ལག་རུ་ཁག)སྡེ་ཁུལ་དུ་མེ་ཟོན་དྲིལ་་་་་་་་་་་
བསྒྲགས་ལས་དོན་རྒྱུན་མཐུད་སྤེལ་བ་རེད།
འཆད་ཁྲིད་ཚོགས་པའི(ཡན་ལག་རུ་་་་་་་
ཁག)ཁོངས་མི་དང་མེ་ཟོན་དང་བླངས་པས་་་་་་
མཉམ་དུ་གྲོང་མིར་ངོ་ཐུག་གདོང་འཕྲད་ཀྱི་སྒོ་་
ནས་མེ་ཟོན་ཤེས་བྱར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་་་་་་་་
ཅིང་།དེའི་ནང་དོན་ལ་ཁྱིམ་ཚང་གི་མེ་སྤྱོད་་་་་
དང་། གློག་སྤྱོད།སོལ་རླངས་སྤྱོད་པ་བཅས་་་

ཀྱི་བདེ་འཇགས་དང་དེ་བཞིན་གློག་སྒུལ་རྐང་་་
འཁོར་བདེ་འཇགས་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་དོ་སྣང་བྱེད་་་
དགོས་པའི་དོན་ཚན་ཚུད་ཡོད།དེ་དང་་་་་་་་་་་
ཆབས་ཅིགགྲོང་མིར་རྒྱུན་གཏན་འཚོ་བའི་་་་་
ཁྲོད་མེ་ཟོན་བགྲོད་ལམ་མི་བཟུང་བ་དང་།
ཁྱིམ་གྱི་གློག་ཆས་གློག་སྐུད་ལ་དུས་ཐོག་ཏུ་ཞིབ་་་་
བཤེར་བྱེད་པ།མེ་ཟོན་བདེ་འཇགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་
དང་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་འཇགས་པ་བཅས་་་
བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་།རིམ་རྩིས་བརྒྱབ་ན་སྡེ་ཁུལ་
དུ་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་ཐེངས་130ལྷག་ཙམ་་་
སྤེལ་བ་དེ་སྡེ་ཁུལ་153ལ་ཁྱབ་པ་དང་།གཞི་་་
རིམ་མི་སྣ་མི་ཐེངས་5800ལ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ།
མེ་ཟོན་དྲིལ་བསྒྲགས་ལག་དེབ་དང་རྒྱ་ཁྱབ་བརྡ་
སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་ཡིག་2650ལྷག་ཙམ་སྤྲད་་
པ། སྒུལ་བདེའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ས་ཚིགས་17
བཙུགས་པ།མེ་ཟོན་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཕན་བརྡ་ཁྱབ་་
ཐེངས་120ལྷག་ཙམ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།
(པ་ཚེ་དང་བུ་ཁྲིད་ཀྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས)

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི“གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཕུབ་སྔོན།མེ་ཟོན་དྲིལ་བསྒྲགས་སློབ་གསོའི”འཆད་ཁྲིད་ཚོགས་པས།

དབྱར་དུས་ཀྱི་མེ་སྐྱོན་སྔོན་འགོག་ལས་དོན་ཡག་པོ་སྒྲུབ་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་བྲག་ཡིབ་
ནས་གློག་འཕྲིན་འབྱོར་གསལ།ཉེ་ཆར།
ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་བྲག་ཡིབ་ཆུས་ཇོ་མོ་ཁྲོམ་་་་་་་་་
གཞུང་གཉིས་བཀུར་ལམ་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཉིང་ཁྲི་་་
གྲོང་ཁྱེར་རིག་རྩལ་ཚོགས་པ་དང་བཅའ་སྡོད་་་
ལས་དོན་རུ་ཁག་དང་མཉམ་དུ་སྡེ་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་་་་་
ཆིངས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་་་་
གདལ་གྱི་གླུ་གཞས་ཐོག་མར་སྒྱུར་བཅོས་བྱས་་་
ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ལྟ་འདོད་ཅིང་ཉན་སྤྲོ་བའི་་
རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་སྐྱོང་སྙིང་སྟོབས་་་་་་་་
དོན་འཁྱོལ་གྱིས་རྩ་བ་ཚུགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་་་་
གཏོང་བ་དང་གཞི་རིམ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་་་་
གདལ་གཏོང་སྟངས་གསར་གཏོད་བྱས་པ་རེད།
ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།
གཉིས་བཀུར་ལམ་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་ཁྲིམས་ལུགས་་་་
ཁྱབ་གདལ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་་་་་་་་་་་
འཁྱོངས་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་་་
རོལ་དབྱངས་ཀྱི་འགྱུར་ཁུག་དབྱངས་འགྲོས་་་་་

དང་མཉམ་འདྲེས་བྱས་ཏེ།སྤྱི་ཆིངས་ཀྱི་སྲོག་་་
ཤིང་དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་གདམ་གསེས་ཀྱིས
“སྒྱུག་མོ་དང་མནའ་མའི་འབྲེལ་བ”དང
“གྲོང་པ་ཁྱིམ་མཚེས་དབར་རོགས་་་་་་་་་་་་་་
རེས”སོགས་འཚོ་བའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ངེས་བདེ་་་་
བའི་གཞས་ཚིག་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་བཟོ་བཅོས་་་་་་་་
ཐེངས་མང་བརྒྱབ་རྗེས་མ་ཟིན་གཏན་འཁེལ་་་་
བྱས་པ་མ་ཟད། སྡེ་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་པ་གླུ་་་་་་་་
གཞས་སྒྲ་ཕབ་ནང་ཞུགས་ཏེ་ས་གནས་དེ་གའི་་
ཡུལ་སྐད་ཐོག་ནས་གོ་སླ་བའི་གཞས་ཚིག་དང་་
གཏོང་བདེ་བའི་གཞས་གདངས་བརྒྱུད་ཁྲིམས་
སྐྱོང་གི་ནང་དོན་བརྒྱུད་སྤྲོད་བྱས་པ་རེད།
ད་ཆ་གླུ་གཞས་དེ་གཉིས་བཀུར་ལམ་སྡེ་་་་
ཁུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་བྱང་ཞིག་ཏུ་་་་
གྱུར་ནས་སྡེ་ཁུལ་གྱི་གསར་གཏོད་དང་འཕེལ་་་་་་
རྒྱས་ལ་བདེན་དཔང་བྱས་པ་མ་ཟད།གྲོང་མིས་
སྡེ་ཁུལ་ལ་དགའ་ཞེན་དང་མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་
འཚོ་བར་ཡིད་སྨོན་བྱེད་པའང་མངོན་ཡོད།

ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་བྲག་ཡིབ་ཆུས་གཉིས་བཀུར་ལམ་སྡེ་ཁུལ་གྱིས།

གྲོང་མིའི་སྤྱི་ཆིངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཁྱབ་གདལ་གླུ་གཞས་ཐོག་མ་དེ་གསར་རྩོམ་བྱས་པ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་་་་་་་
ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཉེ་ཆར།
གསར་འགོད་པས་ལྷ་ས་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་་
སྒྲོལ་མཐའ་མཚམས་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་་་་་་་
ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱས་པར་གཞིགས་ན།ལྷ་ས་
གོང་དཀར་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནམ་ཐང་གི་T2རྒྱལ་་་་
སྤྱིའི་གནམ་ཐང་འབབ་ཚུགས་དངོས་སུ་སྤྱོད་་
འགོ་ཚུགས་རྗེས།ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་དེས་་
ཚན་རྩལ་གྱི་ལེགས་ཆར་བརྟེན་ནས“ཆེད་་་་་་་་
ལས་དང་། ལམ་སྲོལ།གཞི་གྲངས་ཆེན་པོ་་་་་
བཅས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི”ཉེན་དོན་འཁོར་་་་
སྐྱོད་བྱེད་སྟངས་དཔེ་གསར་བཏོད་དེ་བོད་ཀྱི་
ཕྱི་ཕྱོགས་སྒོ་དབྱེའི་རྣམ་པ་གསར་པར་ནུས་་་་་
ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་བཞིན་་་་་་་
ཡོད།
ལྷ་ས་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་་
མཚམས་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་་་་་་
སྐར་གྲངས་མཐོ་བའི་མཐོང་རུང་ཅན་གྱི་་་་་་་་་་
ཞབས་ཞུའི་བཀོད་འདོམས་ལས་སྟེགས་དང་་་
པོ་བསྐྲུན་པ་དང་།ཁྲིམས་སྒྱུར་གྱི་ཟིན་ཐོ་་་་་་་་
འགོད་ཆས་ཀྱི་སྦྲེལ་ཚུགས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་་་་་
ཞབས་ཞུའི་བཀོད་འདོམས་བཀོད་གཏོང་གྱི
“ལས་སྟེགས་གཅིག”གཅིག་སྡུད་ཐོག་གཤམ་་
སྤྲོད་དང་།ལས་སྒོའི་སློབ་སྦྱོང་ཐོན་ཁུངས
“གཅིག་སྡུད་རྣམ་པའི”རང་འགུལ་མཉམ་་་་་་
སྤྱོད།གྱོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་་་་་་
སྣའི་ཆ་འཕྲིན“གཅིག་སྡུད་རྣམ་པའི”ཐོག་་་་་་་

ནས་འཚོལ་བསྡུ་བཅས་མངོན་འགྱུར་བྱུང་་་་་་་
ཡོད།
ལྷ་ས་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་་
མཚམས་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱིས་T2རྒྱལ་་་་་
སྤྱིའི་གནམ་ཐང་འབབ་ཚུགས་ཐོག་ཁང་་་་་་་་་་་
བསྒྱུར་བཀོད་རྒྱ་བསྐྱེད་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གོ་་་་་་་་་་
སྐབས་སྤྱད་དེ་མཐའ་མཚམས་ཞིབ་བཤེར་་་་་་་
སྒྲིག་ཆས་དང་།ཆ་འཕྲིན་མ་ལག་འཛུགས་་་་་
སྐྲུན། གཞུང་དོན་སྒྲིག་ཆས་བཅས་ལ་མ་་་་་་་་་་
དངུལ་སྒོར་ཁྲི་4000ལྷག་ཙམ་བརྩོན་ལེན་་་་་་་
བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཁྱོན་སྨི་ངོས་གྲུ་1379.8ཟིན་པའི་་་་
མཐའ་མཚམས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ནུས་ལྡན་་་་་་་
པའི་ཁང་པ་34འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་་་་
འགོད་བྱས་པ་རེད།རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་་་་་་་
སྒྲོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲངས་འབོར་མང་དུ་ཕྱིན་
ནས་གནས་ཚུལ་རྙོག་འཛིང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་་་་་་་་་
དང་ཆབས་ཅིགལྷ་ས་རྒྱལ་མཚམསའཛུལ་་་་་
སྒྲོལ་མཐའ་མཚམས་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་་་་་་་
ཀྱིས་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་བྱ་ཐབས་དང་ཚན་རྩལ་་་་་་་་་
ཟུང་འབྲེལ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ།འགག་སྒོའི་་
གྲངས་འཛིན་ཅན་གྱི་མ་ལག་དང་རིག་ནུས་་་་་
ཅན་གྱི་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་སྟངས་བཏོད་ནས་་
རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་སྒྲོལ་གྱི་ཚོམས་ཆེན་དང་་
དེ་བཞིན་ཁྲིམས་སྒྱུར་བྱ་ཡུལ་དུ་རིག་ནུས་་་་་་་་་
ཅན་གྱི་སྒྲིག་ཆས་དང་སྒྲིག་བཀོད་འཐུས་སྒོ་་་་་
ཚང་དུ་བཏང་ནས་འགག་སྒོའི་ཞབས་ཞུའི་་་་་་
ནུས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཐོ་རུ་བཏང་ཡོད།

ལྷ་ས་རྒྱལ་མཚམས་འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་མཚམས་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚིགས་ཀྱིས།

ཉེན་དོན་འཁོར་སྐྱོད་བྱེད་སྟངས་གསར་གཏོད་བྱས་ནས་འགག་སྒོའི་ཞབས་
ཞུའི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་བ།

↑ འདི་ནི་རྫ་ཡུལ་རྫོང་མེ་གསོད་རོགས་སྐྱོབ་རུ་ཆེན་གྱིས་མཐའ་མཚམས་མངགས་གཏོང་ཁང་
དང་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་རོལ་རྩེད་དོ་རར་མེ་ཟོན་ཐད་ཀྱི་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་ཡོད་མེད་ཞིབ་བཤེར་་་་་བྱེད་བཞིན་པ།
← འདི་ནི་རྫ་ཡུལ་རྫོང་མེ་གསོད་རོགས་སྐྱོབ་རུ་ཆེན་གྱིས་མཐའ་མཚམས་མངགས་གཏོང་ཁང་
དང་ལག་གདང་སྦྲེལ་ནས་ཐུག་པ་བཟོ་ཁང་དུ་མེ་ཟོན་ཐད་ཀྱི་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་ཡོད་མེད་ཞིབ་་་་་་་་་་་་བཤེར་བྱེད་བཞིན་པ།

ཉེ་ཆར།ཉིང་ཁྲི་གྲོང་ཁྱེར་རྫ་ཡུལ་་་་་་་
རྫོང་མེ་གསོད་རོགས་སྐྱོབ་རུ་ཆེན་གྱིས་མཐའ་་
མཚམས་མངགས་གཏོང་ཁང་དང་མཉམ་དུ་་་་
དུས་ཚིགས་འདིའི“གཅིག་རེ་བདུན”གྱི་ཁྱད་་་
ལྡན་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་ཏེ།མེ་ཟོན་བདེ་འཇགས་ལ་
ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་སྲུང་སྐྱོང་བྱས་པ་རེད།
བྱེད་སྒོ་སྤེལ་རིང་།ཕྱོགས་གཉིས་པོས་མཉམ་་
དུ་ཞིབ་བཤེར་ཚོགས་ཆུང་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་་་
ཐོགརོལ་རྩེད་དོ་ར་དང་མགྲོན་ཁང་སོགས་་་
སུ་བསྐྱོད་དེ།མེ་ཟོན་སྒྲིག་བཀོད་དང་ཁ་་་་་་་་་
འགྲེམས་བགྲོད་ལམ་ལ་གྲལ་བཤེར་ཞིབ་་་་་་་་་་་
ཚགས་བྱས་ནས།མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་་་་་་་་་་་
བཅོས་སྒྲིག་བྱ་རྒྱུར་ལྟ་སྐུལ་བྱས་པ་དང་ཆབས་
ཅིགགཅིག་སྡུད་དྲིལ་བསྒྲགས་དང་།མཉམ་
དུ་ནང་སྦྱོང་།མཉམ་དུ་གྲོས་མོལ།ལས་སྒོ་་་་་
གསོ་སྦྱོང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད།མེ་ཟོན་་་་་་
ཤེས་བྱ་ཁྱབ་གདལ་གཏོང་བ་དང་།འཕྲལ་་་་་་
སྡོམ་ཐག་གཅོད་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ།བདེ་
འཇགས་ཀྱི་ཐབས་ཇུས་མཉམ་དུ་གྲོས་བསྡུར་་་
བྱེད་པ་བཅས་བྱས་ནས།ཉེན་རྟོག་པ་དང་མེ་
གསོད་རོགས་སྐྱོབ་རུ་ཁག་དབར་མཉམ་ལས་་་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

མེ་ཟོན་སྟོབས་ཤུགས་མཉམ་དུ་ཆེ་རུ་བཏང་།བློ་སེམས་གཅིག་མཐུན་བདེ་འཇགས་འཚོ་བ་སྲུང་།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་གྲ་ནང་ནས་གློག་འཕྲིན་
འབྱོར་གསལ།ཉེ་ཆར།ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྲ་ནང་རྫོང་སྤྱི་་་་་་་་་་
ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་་
བྱང་བཀལ་བ་ལས་རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་སྐྱོང་ལས་་་་་
དོན་དུས་མཚམས་གསར་པར་སླེབས་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད།
གྲ་ནང་རྫོང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་
སྐྱོང་ལྟེ་གནས་ཀྱིས་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་ཐོན་ཁུངས་བསྡུ་སྒྲིལ་བྱས་པ་་་
བརྒྱུད། འགལ་བ་དང་རྩོད་གཞི་མཉམ་འདུམ་དང་།སྤྱི་ཚོགས་
བདེ་འཇགས་བཅོས་སྐྱོང་མཉམ་འབྲེལ་འགོག་སྲུང་།གཙོ་་་་་་་་་
གནད་ལས་དོན་མཉམ་འགུལ།འབུར་ཐོན་གནད་དོན་མཉམ་
བཅོས།ཞབས་ཞུ་དང་དོ་དམ་ལ་མཉམ་དུ་དམ་འཛིན།གཞི་

རིམ་གྱི་དུས་བདེ་མཉམ་གཏོད་བཅས་ཀྱི“མཉམ་དུ་དྲུག”གི་་་་་་
ལས་ཀའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་ནས་མང་ཚོགས་ལ“གཅིག་་་་་་་་་་་་
འཐུས་རྣམ་པའི”ནུས་ཆེའི་ཞབས་འདེགས་ཞུས་པས་རྫོང་་་་་་་་
ཁོངས་བཅོས་སྐྱོང་དེང་རབས་ཅན་གྱི་ཆུ་ཚད་མཐོ་རུ་འགྲོ་་་་་་་་
བར་ལམ་ཚད་རྡོ་རིང་གི་དོན་སྙིང་ལྡན་ཡོད།
བཅའ་སྡོད་ཚན་པ་ཁག་གིས་རྫོང་གི“གཅིག་འཐུས་་་་་་་
རྣམ་པའི”འགལ་བ་ཐག་གཅོད་ལྟེ་གནས་དང་།སྤྱི་པའི་་་་་་་་་་
བཅའ་ཁྲིམས་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས།གཏུག་བཤེར་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་་
གནས། ཡིག་བསྐུར་ཞུ་བཅར་གྱི་སྣེ་ལེན་ལྟེ་གནས་སོགས་ཀྱི་་་་་
བྱེད་ནུས་མཉམ་འདྲེས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ“ལྟེ་གནས་མང་པོ་་་
གཅིག་འདུས་དང་ལྟེ་གནས་གཅིག་གིས་གོ་མང་པོ་ཆོད་་་་་་་་་་་་་

པའི”བཅོས་སྐྱོང་གི་ནུས་ཕྱོད་ནུས་ཤུགས་ཡོད་རྒུས་ཆེ་རུ་་་་་་་་་་
གཏོང་བ་དང་།ཆ་འཕྲིན་གྱི་བཀག་རྒྱ་མེད་པ་བཟོ་བ་དང་་་་་་
མཉམ་ལས་དང་གཞོགས་འདེགས་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་་་་་་
ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཏུག་བཤེར་དེ“སྐར་ཁུང་གཅིག་ནས་་་་་་་
བདག་སྤྲོད་དང་།ས་ཚུགས་གཅིག་ནས་ཐག་གཅོད།འཁོར་་
འབྲེལ་ཧྲིལ་པོར་ཐག་གཅོད་བཅས”ཐུབ་པའི་འགན་ལེན་་་་་་་་
བྱེད་པ།མི་དམངས་ཀྱིས་འདུམ་འགྲིག་དང་མཉམ་འགོག་་་་་་་
མཉམ་བཅོས་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་འདོན་སྤེལ་གང་་་་་་་་་་
ལེགས་བྱས་ཏེ་འགལ་བ་དང་རྩོད་གཞི་གྲལ་བཤེར་དང་ཐག་་་་་
གཅོད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་སྟེ་ཉེན་་་་་་་་
ཁའི་མངོན་མེད་རྐྱེན་ངན་གཞི་རིམ་དུ་སེལ་བ་དང་ཆུང་ཙག་་་་
ནས་མེད་པར་བཟོ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་་་་་
ཀྱི་ཐོབ་སྣང་དང་།སྐྱིད་སྣང་།བདེ་འཇགས་ཚོར་སྣང་་་་་་་་་་་་
བཅས་ཆེ་རུ་ཏན་ཏིག་བཏང་ཡོད།
（ཚེ་དབང་ལྷ་མོས་བསྒྱུར།བསོད་གཞོན་པས་ཞུས）

ལྷོ་ཁ་གྲོང་ཁྱེར་གྲ་ནང་རྫོང་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཕྱོགས་བསྡུས་བཅོས་སྐྱོང་ལྟེ་གནས་ཀྱི་སྒོ་བྱང་བཀལ་བ།